

IKASIYAM NA BAITANG

UNANG MARKAHAN – BATAYANG KONSEPTO NG PAG-AARAL NG EKONOMIKS TUNGO SA LIKAS-KAYANG PAG-UNLAD

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga pangunahing konsepto ng ekonomiks at likas-kayang pag-unlad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakabubuo ng presentasyon tungkol sa mga pangunahing konsepto ng ekonomiks at likas-kayang pag-unlad

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Pag-aaral ng Ekonomiks tungo sa Likas-kayang Pag-unlad 1. Kahulugan ng Ekonomiks 2. Batayan ng Pag-aaral ng Ekonomiks 3. Kahalagahan ng Pag-aaral ng Ekonomiks	1. Natatalakay ang mga konsepto at batayan ng pag-aaral ng ekonomiks tungo sa likas-kayang pag-unlad
B. Likas-kayang Pag-unlad 1. Konsepto ng Likas-kayang Pag-unlad 2. Sustainable Development Goals (SDGs) 3. Kahalagahan ng Likas-kayang Pag-unlad	2. Natataya ang kahalagahan ng pagsusulong ng likas-kayang pag-unlad bilang mekanismo sa pagtamo ng pambansa at pandaigdigang kaunlaran
C. Alokasyon at Sistemang Pang-ekonomiya 1. Apat na Batayang Katanungang Pang-ekonomiks 2. Alokasyon 3. Iba't ibang Sistemang Pang-ekonomiya	3. Nasusuri ang ugnayan ng alokasyon at sistemang pang-ekonomiya bilang mekanismo sa pagtugon sa hamon ng kakapusan
D. Produksiyon: Konsepto at Implikasyon 1. Kahulugan at Proseso ng Produksiyon at Implikasyon sa pang-araw araw na pamumuhay 2. Mga Salik ng produksiyon at implikasyon sa pang-araw araw na pamumuhay 3. Konsepto at Katangian ng isang Entreprenyur 4. Mga Organisasyon ng Negosyo	4. Natatalakay ang mga salik ng produksiyon at ang implikasyon nito sa pang-araw-araw na pamumuhay 5. Naipaliliwanag ang mga katangian ng isang entreprenyur at mga organisasyon ng negosyo

<p>E. Pagkonsumo at Matalinong Mamimili</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsepto at mga Salik na nakaaapekto sa pagkonsumo 2. Mamili: Kahulugan at mga Katangian ng Isang Matalinong Mamimili 3. Mga Karapatan at Tungkulin ng isang Mamimili 	<p>6. Nasusuri ang konsepto at ang mga salik na nakaaapekto sa pagkonsumo</p>
	<p>7. Naipamamalas ang talino sa pagkonsumo sa pamamagitan ng paggamit ng mga katangian ng isang matalinong mamimili</p>
	<p>8. Naisusulong ang mga karapatan at mga tungkulin ng isang mamimili</p>

IKASIYAM NA BAITANG
IKALAWANG MARKAHAN – UGNAYAN NG PAMILIHAN AT PAMAHALAAN TUNGO SA PAGKAKAPANTAY-PANTAY AT
KABUTIHANG PANLAHAT

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa ugnayan ng puwersa ng demand at suplay, at sa sistema ng pamilihan bilang batayan ng matalinong pagdedesisyon ng sambahayan at bahay- kalakal tungo sa kabutihang panlahat
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakapagsusuri sa mga pangunahing kaalaman sa ugnayan ng puwersa ng demand at suplay, at sistema ng pamilihan bilang batayan ng matalinong pagdedesisyon ng sambahayan at bahay kalakal tungo sa kabutihang panlahat

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Demand, Suplay at Ekwilibriyo sa Pamilihan 1. Konsepto ng Demand a. Kahulugan b. Mga salik na nakaaapekto sa demand	1. Natatalakay ang konsepto ng demand
	2. Nasusuri ang mga salik na nakaaapekto sa demand sa pang-araw-araw na pamumuhay
2. Konsepto ng Suplay a. Kahulugan b. Mga salik na nakaaapekto sa suplay	3. Natatalakay ang konsepto suplay
	4. Nasusuri ang mga salik na nakaaapekto sa suplay sa pang-araw-araw na pamumuhay
3. Interaksyon ng Demand at Suplay sa Pamilihan	5. Nasusuri ang interaksyon ng demand at suplay at implikasyon nito sa kalagayan ng presyo at ng pamilihan
B. Konsepto ng Pamilihan 1. Kahulugan ng Pamilihan 2. Iba't ibang estruktura ng pamilihan	6. Nasusuri ang kahulugan at iba't ibang estruktura ng pamilihan
C. Papel ng Pamahalaan sa Pagsasaayos ng Pamilihan 1. Public goods 2. Externalities 3. Assymetric Information	7. Napahahalagahan ang papel na ginagampanan ng pamahalaan sa pagsasaayos ng pamilihan sa pagkamit ng kabutihang panlahat

IKASIYAM NA BAITANG
IKATLONG MARKAHAN – GAMPANIN NG PAMAHALAAN TUNGO SA ISANG MATATAG NA PAMBANSANG EKONOMIYA

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa papel ng pamahalaan sa pagpapatatag ng pambansang ekonomiya sa pagpapabuti ng pamumuhay ng mga mamamayan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakapagmumungkahi ng solusyon sa mga suliraning pang-ekonomiya sa pagpapatatag ng ekonomiyang pambansa

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
<p>A. Paikot na Daloy ng Ekonomiya</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kahulugan 2. 5 Sector Model <ol style="list-style-type: none"> a. Unang Modelo b. Ikalawang Modelo-Sambahayan at Bahay-Kalakal c. Ikatlong Modelo - Pinansyal na Sektor/ Bangko d. Ikaapat na Modelo – Pamahalaan e. Ikalimang Modelo- Panlabas na Sektor 3. Kahalagahan 	<p>1. Naipaliliwanag ang ugnayan ng mga sektor na bumubuo sa modelo ng paikot na daloy ng ekonomiya</p>
<p>B. Pagsukat ng Pambansang Kita</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GNI / GDP <ol style="list-style-type: none"> b. Kahulugan c. Pagkakaiba d. Kahalagahan 	<p>2. Naipaliliwanag ang pamamaraan at kahalagahan ng pagsukat ng Pambansang Kita</p>
<p>C. Suliraning Pang-Ekonomiya</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unemployment <ol style="list-style-type: none"> a. Kahulugan, Dahilan at Epekto ng Unemployment b. Mga programa ng pamahalaan na tumutugon sa suliranin ng unemployment 	<p>3. Natataya ang kasalukuyang kalagayan ng unemployment at ang mga programa ng pamahalaang tumutugon sa suliraning ito</p>

<p>D. Implasyon</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uri 2. Dahilan 3. Bunga 4. Solusyon 	<p>4. Natatalakay ang konsepto, dahilan, epekto at pagtugon sa implasyon</p>
<p>E. Poverty / Kahirapan</p>	<p>5. Nasusuri ang mga dahilan, epekto ng kahirapan (poverty), at ang mga solusyon sa paglutas nito</p>
<p>F. Patakarang Piskal</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsepto at Layunin 2. Pagbubuwis (Kahulugan at Kahalagahan) 3. Budget at Gastos ng Pamahalaan 	<p>6. Nasusuri ang konsepto, layunin at pamamaraan ng pagsasakatuparan ng patakarang piskal partikular ang pagbubuwis</p>
<p>G. Patakaran sa Pananalapi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsepto at Layunin 2. Instrumento ng Patakaran sa Pananalapi 3. Sektor ng Pananalapi 4. Mga Institusyong Bangko at Di-bangko 	<p>7. Nasusuri ang konsepto, layunin at pamamaraan ng pagsasakatuparan ng patakarang pananalapi</p>
<p>H. Matalinong Pamamahalang Pampinansyal</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kahalagahan ng Pag-iimpok at Pamumuhunan 2. Financial Literacy (Literasi sa Pananalapi) 	<p>8. Napahahalagahan ang ugnayan ng pag-iimpok, pamumuhunan at financial literacy bilang salik sa matalinong pamamahalang pampinansyal</p>

IKASIYAM NA BAITANG
IKAAPAT NA MARKAHAN – MGA SEKTOR NG PAMBANSANG EKONOMIYA TUNGO SA PANDAIGDIGANG UGNAYAN

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pang-ekonomiya sa harap ng mga hamon at puwersa tungo sa pambansang kaunlaran
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakapagbibigay ng panukala/suhestiyon sa pagpapabuti ng mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pang-ekonomiya

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Konsepto at Palatandaan ng Pambansang Kaunlaran 1. Pambansang Kaunlaran 2. Mga palatandaan ng pambansang kaunlaran 3. Ambisyon 2040 (Katuturan, Layunin, Pagsasakatuparan)	1. Natatalakay ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran
	2. Nailalahad ang layunin, paraan at katuturan, ng pagsasakatuparan ng Ambisyon 2040
B. Sektor ng Agrikultura 1. Ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangngisda at paggugubat sa ekonomiya at sa bansa 2. Mga dahilan at epekto ng suliranin ng sektor ng agrikultura a. Comprehensive Agrarian Reform b. Rice Tarification c. Food Security	3. Nasusuri ang kasalukuyang kalagayan at bahaging ginagampanan ng sektor ng agrikultura sa pambansang ekonomiya
C. Sektor ng Industriya 1. Papel na ginagampanan ng sektor ng industriya, tulad ng manufacturing, tungo sa isang masiglang ekonomiya 2. Ang pagkakaugnay ng sektor ng agrikultura at industriya tungo sa pag-unlad ng kabuhasan	4. Nasusuri ang papel ng sektor ng industriya at mga patakarang pang- ekonomiya na nakatutulong dito sa loob at labas ng bansa

<p>3. Mga patakarang pang-ekonomiyang nakaaapekto sa sektor ng industriya</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Philippine Competition Policy b. Oil Deregulation Law c. Policy on Micro, Small and Medium Sized Enterprises d. OTOP 	
<p>D. Sektor ng Paglilingkod</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ang bahaging ginagampanan ng sektor ng paglilingkod sa pambansang ekonomiya 2. Mga patakarang pang-ekonomiya na nakatutulong sa sektor ng paglilingkod 3. Batas na nagbibigay proteksiyon at nangangalaga sa mga karapatan ng manggagawa <ol style="list-style-type: none"> a. Contractualization & Labor outsourcing b. Salary Standardization Law 	<p>5. Napahahalagahan ang papel ng sektor ng paglilingkod at ang mga patakarang pang- ekonomiyang nakatutulong dito</p>
<p>E. Impormal na Sektor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mga dahilan at anyo ng impormal na sektor ng ekonomiya 2. Mga epekto ng impormal na sektor sa ekonomiya 3. Mga patakarang pang-ekonomiya na may kaugnayan sa impormal na sektor <ol style="list-style-type: none"> a. Child Labor Policy b. Skills and Employability c. Social Security 	<p>6. Nasusuri ang papel ng impormal na sector ng ekonomiya at ang mga patakarang pang-ekonomiyang nakatutulong dito</p>
<p>F. Kalakalang Panlabas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ang kalakaran sa kalakalang panlabas ng Pilipinas 2. Ang ugnayan ng Pilipinas para sa kalakalang panlabas nito sa mga samahan tulad ng World Trade Organization at Asia Pacific Economic Cooperation 	<p>7. Nasusuri ang pang-ekonomikong ugnayan at patakarang panlabas na nakatutulong sa Pilipinas</p>

<p>tungo sa patas na kapakinabangan ng mga mamamayan ng daigdig</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Mga kontribusyon ng kalakalang panlabas sa pag-unlad ng ekonomiya ng Pilipinas 4. Mga patakarang pang-ekonomiya na nakatutulong sa patakarang panlabas ng bansa sa buhay ng nakararaming Pilipino<ol style="list-style-type: none"> a. Policy on ASEAN Economic Community b. Policy on Trade Liberalization c. Belt and Road Initiative	
---	--